

CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2010 - NR 1/54



Uroki podkoszalińskiej zimy (fot. Marek Wardecki)

- Rozmowa z dyrektorką SP 18 w Koszalinie	- IBE zbada jakość edukacji
- Co w obecnej edukacji jest najważniejsze?	- Jak uczyć dzieci mówić „nie”? – scenariusz zajęć
- O konferencji „e-polonistyka 2”	- Beata Wachecka – nauczycielka z pasją
- O strategii życia – fragment wywiadu z K. Zanussim	- Literatura o zdolnym uczniu, zdolnym dziecku

Koszalin – styczeń 2010

SPIS TREŚCI

- Koszalińska „osiemnastka” zmienia dyrektora. Z Bożeną Węglewicz, dyrektorką Szkoły Podstawowej nr 18 w Koszalinie rozmawiała Alina Konieczna	3
- Mariola RINK-PRZYBYLSKA, 200. rocznica urodzin Fryderyka Chopina	5
- Julian P. SAWIŃSKI, Co w obecnej edukacji jest najważniejsze?	7
- MP, Edukacyjne podsumowanie roku	8
- Krystyna MACIEJEWSKA, Mariola RINK-PRZYBYLSKA, „e-polonistyka 2”	9
- Dlaczego gimnazjum budzi emocje?	11
- Zaproszenie na XIV Targi Edukacyjne do Poznania	11
- Za czym najbardziej tęskni współczesna młodzież? Wywiad, który warto przeczytać!	12
- WSOTiH - Nowa wyższa uczelnia w Koszalinie	13
- Urszula RUSIAK, Konkurs dla nauczycieli „Komputer w pracy nauczyciela”	13
- O strategii życia – fragment wywiadu z Krzysztofem Zanussim	14
- Zmiany w SIO – Systemie Informacji Oświatowej	16
- MK, Instytut Badań Edukacyjnych zbada jakość edukacji	17
- Andrzej DERKACZ, Twórcze zainteresowanie zawodem – warsztaty na PK	18
- Jan DIACZUK, Zespoły w berlińskiej scenerii. Jesienne spotkania metodyczne nauczycieli przedmiotów zawodowych – 2009	19
- Reforma szkolnictwa zawodowego i specjalnego – trwają konsultacje i dyskusje	20
- Elżbieta OBUCHOWSKA, Jak uczyć dzieci mówić „nie”? – scenariusz zajęć	21
- Monika SZAJAKO, Optymistyczna Sfera Oświatowa w Przedszkolu nr 12 w Koszalinie	22
- Sylwetki koszalińskich nauczycieli z pasją - Beata Wachecka	23
- Lidia BANDURSKA - NOWOSAD, Wiersz skierowany do nauczycieli XXI wieku	24
- Zyta MAY, Zdolny uczeń, zdolne dziecko – Artykuły z czasopism	25
- ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO...! Bolesław NIEMIĘKO, Perspektywy oceniania rozwoju ucznia	28
→ Artykuły nauczycielskie zamieszczone w „NE” w roku 2009	29

Bardziej pomaga się człowiekowi, okazując mu jego pozytywny obraz niż wykazując nieustanne błędy. Normalnie każdy usiłuje upodobnić się do swojego najlepszego wizerunku.

(A. Camus)

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie,

ul. Ruszczyca 16, fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja - 34-767-26.** Internet: www.cen.edu.pl Poczta e-mail: jps51@tlen.pl

Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski, Marek Wardecki - zdjęcia, skład komputerowy - JPS

Współpraca: Jan Diaczuk, Irena Olszewska-Żywno, Urszula Rusiak, Anna Wałkowiak

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów.

KOSZALIŃSKA OSIEMNASTKA ZMIENIA DYREKTORA

Z Bożeną Węglewicz, dyrektorką Szkoły Podstawowej nr 18 w Koszalinie - rozmawiała redaktor Alina Konieczna



Bożena Węglewicz – b. dyrektorka Szkoły Podstawowej nr 18 w Koszalinie

– Wraz z końcem 2009 roku odchodzi pani na emeryturę, żegna się ze swoją szkołą. Jak długo pani w niej pracowała?

– *Ze szkołą jestem związana od 22 lat, przez 21 lat pełniłam kierownicze stanowiska. Najpierw byłam zastępcą dyrektora, od 13 lat – pracowałam tu jako dyrektorka.*

– Skąd decyzja o odejściu?

– *Przesądziły o tym przede wszystkim względy rodzinne. Chcę pomóc córce, która mieszka za granicą. Uprawnienia do przejścia na emeryturę nabyłam na koniec 2008 roku. Gdy na świat przyszła wnuczka, pomyślałam, że nadeszła pora, by odejść ze szkoły i wesprzeć rodzinę.*

– Kierowała pani jedną z najlepszych szkół w Koszalinie. Sama pisałam artykuły o ustawiających się nocą kolejkach rodziców, pragnących zapisać swoje dzieci do "osiemnastki". Nie szkoda odchodzić?

– *Oczywiście, że będzie mi brak szkoły, uczniów, zostawiłam tu kawał swojego życia. Proszę jednak pamiętać, że bycie dyrektorem szkoły oznacza ogromną odpowiedzialność za dzieci, za pracujących tu nauczycieli, za wszystkie sprawy, od wychowawczych po techniczne. To także konieczność podejmowania decyzji, nie zawsze łatwych. Ja już swoje zrobiłam.*

– Jak pożegnali panią uczniowie?

– *Dostałam album o stu najpiękniejszych zakątkach świata, słodczyce i mnóstwo wspaniałych laurek. Muszę przyznać, że byłam naprawdę wzruszona. Usłyszałam tyle miłych, ciepłych słów.*

KOSZALIŃSKA OSIEMNASTKA ZMIENIA DYREKTORA – cd.

Z Bożeną Węglewicz, dyrektorką Szkoły Podstawowej nr 18 w Koszalinie - rozmawiała redaktor Alina Konieczna

- A dlaczego odchodzi pani właśnie teraz, w trakcie roku szkolnego?
- *Bo tak będzie łatwiej mojemu następcy, który wiosną zacznie planować nowy rok szkolny po swojemu. Chodzi o plany lekcji, zatrudnianie nauczycieli. Dla dyrektora szkoły przełom roku kalendarzowego to dobry czas na odejście.*
- Kto pokieruje "osiemnastą" od stycznia 2010?
- *Do czasu rozstrzygnięcia konkursu na dyrektora szkoły, co nastąpi prawdopodobnie w czerwcu, obowiązki dyrektora będzie sprawować Karina Gajda, dotychczasowa zastępczyni dyrektora.*
- Zatem emerytura i co dalej?
- *Wyjazd do Edynburga, gdzie mieszka i pracuje moja córka. Tam będę zajmować się moją ukochaną wnuczką Mają, która ma już rok i dziesięć miesięcy. Nie zamierzam zapominać o sobie, zacznę się uczyć języków obcych, oprócz angielskiego chciałabym też poznać język mieszkańców jakiegoś ciepłego kraju, może hiszpański?*

x-Źródło: AK, Dyrektor SP 18 odchodzi na emeryturę. Teraz zajmę się wnuczką. - www.glos z 29.12.2009.



Dzieci „osiemnastki” podczas lekcji pokazowej prowadzonej przez Małgorzatę Sandułow (fot. Arch SP18)

200. rocznica urodzin Fryderyka Chopina

**„Rodem warszawianin, sercem Polak,
a talentem świata obywatel”**

(C. K. Norwid)



Chopin postacią roku 2010

„Fryderyka czas zacząć”. To tytuł noworocznego koncertu, którym to 1 stycznia br. Filharmonia Narodowa w Warszawie powitała Nowy Rok – 2010. Muzycy zagrali również koncert symfoniczny oficjalnie inaugurujący **Rok Chopinowski 2010**. W tym roku przypada dwusetna rocznica urodzin kompozytora, która znalazła się na prestiżowej liście rocznic obchodzonych pod auspicjami UNESCO w latach 2010-2011.

Obchody Roku Chopinowskiego stanowią hołd dla wielkiego polskiego kompozytora i znakomitą okazję nie tylko do promocji Polski na całym świecie, ale również do kultywowania w szkole w sposób nietuzinkowy tradycji kultury polskiej, osiągnięć i dorobku wielkiego kompozytora oraz jego niezwyklej indywidualności. Takie działania proponuje Komitet Obchodów Roku Chopinowskiego 2010. Wiele informacji można znaleźć na stronie Kuratorium Oświaty w Szczecinie, na której prezentowane jest logo obchodów i link do materiałów związanych z przedsięwzięciami podejmowanymi w celu uczczenia 200. rocznicy urodzin Fryderyka Chopina:

<http://www.chopin2010.pl/>

Wiele szkół już ma swój wkład w rocznicowe obchody i podjęło działania w ramach Roku Chopinowskiego. Jedne we współpracy z innymi szkołami, bibliotekami, ośrodkami kultury, organami prowadzącymi lub organami nadzorującymi organizują szkolne, międzyszkolne konkursy edukacyjne wiedzy o kompozytorze i jego twórczości, np. „Chopin i jego małe ojczyzny”, „Jaki naprawdę był Fryderyk Chopin?”. Inne placówki przygotowują konkursy plastyczne inspirowane brzmieniem muzyki genialnego twórcy, np. „Dźwięki z łąk i pól” czy „Brzmienie ponadczasowe”.

200. rocznica urodzin Fryderyka Chopina – cd.

Niektóre proponują młodzieży konkursy literackie na opowiadania o wydarzeniach z życia wirtuoza, kartki z życzeniami i listy do „monsieur” Chopina albo konkursy dziennikarskie na impresje pisane piórem lub projekty multimedialne. W programach szkół znajdują się wernisaże, happeningi – np. „Weekend z Chopinem”, szopeniady i chopinowskie licealia, np.:

„SzOpeNiada” – słowo, obraz, nuty: <http://www.sobieski.edu.pl/podstrony/chopinpliki/dzienniregulamin.pdf>
Chopinowskie licealia: <http://www.sobieski.edu.pl/?id=chopin>

W niektórych szkołach organizowane są koncerty, wieczory poetycko-muzyczne. Młodzież opracowuje mapy podróży, plakaty okolicznościowe, przewodniki po wydarzeniach z życia kompozytora, projektuje i uruchamia tematyczne strony internetowe. Organizuje wystawy pamiątek i ikonografii chopinowskiej, spotkania, konferencje prasowe. Przeprowadza wywiady z czołowymi pianistami, genialnymi wykonawcami muzyki Fryderyka Chopina albo współczesnymi twórcami, np. z autorem projektu „Nahorny-Chopin. Fantazja polska” Włodzimierzem Nahornym – pianistą, kompozytorem, muzykiem jazzowym (wydanie płytowe). Popularyzuje książki o kompozytorze i inne wydawnictwa.

Uczniowie uczestniczą w programach artystycznych, np. „Wieczorynka z Chopinem”, w spektaklach m. in. „Chopin inaczej”, „Chopin – namietności w dur i moll”; zwiedzają wystawy, np. w Muzeum Etnograficznym w Warszawie wystawę „Zakochany Chopin”.

Podjąwszy wędrówki szlakiem Chopina połączone ze zdobywaniem odznaki turystycznej. Bywa i tak, że mają szczęście wziąć udział w interdyscyplinarnych międzynarodowych warsztatach chopinowskich.

To nie trzeba bić okolicznościowych srebrnych monet czy organizować międzynarodowych festiwali pianistycznych. Można tak zwyczajnie na lekcjach informatyki zapoznać się z grą dostępną w Internecie „Warszawa Chopina”. A może na lekcjach muzyki zorganizować listę przebojów Fryderyka Chopina i ulubionych wykonawców na wzór internetowej okolicznościowej „Listy przebojów”? Czy po prostu w czytelni multimedialnej wędrować po serwisach i stronach internetowych – rodzimych i zagranicznych – oglądając ikonografię, słuchając utworów.

Zachęcam do przejrzenia materiałów i wykorzystania ich w pracy z uczniami. Można znaleźć między innymi:

materiały biograficzne - <http://www.chopin.pl>

grę dydaktyczną dla najmłodszych i dzieci nieco starszych - <http://chopingame.pl/>

quiz - <http://chopin2010.pl/pl/eduChopin/quiz>

informacje o nagraniach, nutach, książkach, filmach - <http://chopin2010.pl/pl/multiChopin/index>

konkurs dla nauczycieli – „Chopin 2010 - pakiet edukacyjny”

<http://konkursy.wckp.lodz.pl/index.php?id=%28d257%29>

konkursy dla uczniów i przykłady inicjatyw różnych środowisk edukacyjnych

<http://chopin2010.pl/pl/events/competitions>

Mariola Rink-Przybylska - konsultant CEN w Koszalinie

Co w obecnej edukacji jest najważniejsze?

Pytanie jest dobre, ale odpowiedzi wiele. Czy pierwsza jest ludzka odpowiedzialność? Uczenie odpowiedzialności za słowa i czyny jest kluczowym zadaniem wychowania. Z wielu powodów powinno być najważniejszym celem naszych działań. Nie ma jednak odpowiedzialności bez wyboru i decyzji. Czy szkoła uczy decydowania? Jak młodych uczyć odpowiedzialności?

Moja pierwsza i najważniejsza wartość

Oczywiste jest, że szkoła nie jest w stanie nauczyć wszystkiego, co jest w życiu ważne i może okazać się w przyszłości potrzebne. Co jest jednak w obecnej sytuacji i dzisiejszej edukacji szkolnej - najważniejsze, najistotniejsze, pierwsze, priorytetowe?

Ostatnio, prawie co tydzień, prowadzę warsztaty z różnymi nauczycielami: „Wykorzystanie strategii NLP w dydaktyce”, „Kształcenie umiejętności epoki cyfrowej”, „Motywowanie do uczenia się i pracy nad sobą” – itp. Pytam ich, co dla nich jest pierwsze i najważniejsze: **słowo – myśl – emocja – czyn?**

→ **Zadanie dla nauczyciela – czytelnika: Proszę przystanąć, oddać się autorefleksji i odpowiedzieć sobie samemu na ww. pytanie. (Jaki jest wynik?)**

Zawód oparty na słowie

Niewielu sondowanych nauczycieli deklaruje, że najważniejsze jest w ich życiu i szkole słowo. Choć przecież wybraliśmy zawód oparty w dużej mierze na słowie (oby precyzyjnym, logicznym, poprawnym, giętkim, wypowiedzanym po polsku, pięknym, życzliwym...). Wielu nauczycieli akcentuje w swych deklaracjach **prymat emocji i uczuć**. Być może tak jest, no dobrze, staram się to zrozumieć, ale dlaczego wobec tego, tak wiele oczu i potrzeb w szkolnej edukacji zwróconych jest ku wiedzy, a nie ku emocjonalnej inteligencji?

Cieszy fakt, że sporo nauczycieli - uczestników ww. sondażu uważa, że tą pierwszą i **najważniejszą wartością w życiu jest ludzkie myślenie**. Jestem za tym, całym sobą, i nie tyle całym sercem, co całą możliwością własnego mózgu.

A tak przy okazji, ciekawe, co de facto nasi nauczyciele wiedzą o ludzkim mózgu? Kiedy będziemy wykorzystywać wiedzę (coraz większą) o ludzkim mózgu w szkolnym organizowaniu uczenia się?

Pierwsze, najważniejsze jest myślenie

Myślenie jest niezbędnym składnikiem wszystkich kluczowych kompetencji ucznia i nauczyciela. Ono determinuje znajomość, rozumienie i posługiwanie się słowem. Jest zasadniczym warunkiem nabywania pojęć i języka. Uczenie myślenia (logicznego, krytycznego, alternatywnego, analitycznego, innowacyjnego...) warto uczynić priorytetem w każdej edukacji przedmiotowej. Warto budować szkołę myślenia i eliminować już dziś szkołę „wiedzwą”.

Nowoczesny, czyli samodzielny i odpowiedzialny

Warto przypomnieć, że charakterystyczną cechą nowoczesnego nauczyciela jest wysoka odpowiedzialność i rozliczanie się z efektów swojej pracy przed uczniami i ich rodzicami. Tu rodzi się pytanie, jak podnieść odpowiedzialność nauczycieli za efekty uczenia się uczniów? Co więc i jak zrobić w zakresie tego właśnie - bez wątplenia najważniejszego szkolnego zadania?

Co w obecnej edukacji jest najważniejsze? – cd.

Oto kilka innych ogólnych rad dla nauczycieli upowszechnionych na portalu „Edunews.pl” (2009).

1. Wyraźnie się nastawić na edukacyjny sukces

Niektórzy uważają, że nadrzędnym celem obecnej szkolnej edukacji jest: *Nastawienie na edukacyjny sukces* (Edunews.pl – z 22.11.2009).

2. Mocniej akcentować i promować pracę z uczniem zdolnym – dostrzec, że każde dziecko ma talent i domaga się naszej pomocy oraz zwiększyć liczbę zajęć pozalekcyjnych.

3. W szkole ładnie, precyzyjnie mówić po polsku

Ważnym zadaniem każdego nauczyciela, jak i całej szkoły, jest uczyć ładnego mówienia oraz wziąć odpowiedzialność za słowa. Niedawno na portalu Edunews.pl był artykuł pt. *„Szkola ładnie mówiąca po polsku”*, w których chodziło o uwrażliwienie nauczycieli i edukatorów na potrzebę pracy nad podniesieniem precyzyjności formułowania naszych myśli i słów.

4. Wywierać pozytywny wpływ na uczniów!

5. Precyzyjnie myśleć i uczyć tego swoich uczniów!

6. Ciekawie motywować do uczenia się i pracy nad sobą!

7. Stawiać uczniom osobiste cele edukacyjne!

8. Mniej mówić o historii, a edukację zorientować ku przyszłości!

→ Każda z ww. rad domaga się komentarza i rozwinięcia. Zapraszam do komentowania i dyskusji.

Julian Piotr Sawiński – Koszalin

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ! Marcin POLAK, *Edukacyjne podsumowanie roku – „Edunews.pl” z 31.12.2009*

Początek nowego roku sprzyja podsumowaniom i ocenie dokonań roku poprzedniego oraz podejmowaniu nowych zobowiązań i tworzeniu nowych planów. Oto fragment artykułu, w którym dokonano podsumowania edukacyjnego roku 2009. Warto przeczytać! (Red.)

Co istotnego wydarzyło się w polskiej edukacji? Po pierwsze, chyba coś w edukacji „drgnęło”. Po dwóch latach pracy ministrów edukacji narodowej oraz nauki i szkolnictwa wyższego, są widoczne pierwsze zmiany, które pozwalają mieć nadzieję, że szkoły i uczelnie będą uczyć lepiej. Niestety można również zauważyć wiele braków i wpadek podczas wprowadzania zmian.

W maju: Sejm uchwalił ustawę o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, umożliwiającą nauczycielom z dużym stażem pracy przechodzenie na wcześniejsze emerytury. Świadczenie kompensacyjne jest przyznawane nauczycielom, którzy osiągnęli 30-letni staż pracy, w tym 20 lat pracy nauczycielskiej. Wiek uprawnionych do świadczenia ma wzrastać w latach 2014-2032 począwszy od 55. roku życia, aż do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, czyli 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Wysokość świadczenia jest taka sama jak emerytury pomostowej. Nauczyciele pobierający świadczenie nie będą mogli nadal pracować w szkole (np. w niepełnym wymiarze godzin). Gdy taki nauczyciel wróci do szkoły, to jego świadczenie zostanie zawieszona, jeśli zaś podejmie inną pracę niż w zawodzie, będzie nadal mógł pobierać pieniądze z tytułu tego świadczenia.

Wcześniejsze emerytury są – niestety – szkodliwe dla gospodarki i tej pracującej części społeczeństwa. Wzrastają bowiem koszty społeczne związane z utrzymywaniem (z podatków płaconych przez pracujących) coraz większej rzeszy emerytów. Z drugiej jednak strony problemem jest to, że starsze pokolenie nauczycieli nie do końca potrafi zrozumieć uczniów epoki cyfrowej i raczej nigdy nie opanuje technologii informacyjno-komunikacyjnych w stopniu umożliwiającym efektywną współpracę z uczniami. **Przyszłość edukacji zależy od technologii** – i dobrze, aby w systemie edukacji pracowały osoby, które są w stanie swobodnie posługiwać się narzędziami nowoczesnej dydaktyki. Dlatego te wcześniejsze emerytury w kontekście długofalowego rozwoju edukacji, może nie są takim złym rozwiązaniem. (Polak 2009).

e - polonistyka 2

3-4 grudnia 2009

3 i 4 grudnia 2009 r. w Lublinie odbyła się już druga z kolei Ogólnopolska Konferencja Naukowa „e-polonistyka 2” zorganizowana pod patronatem honorowym Ministra Edukacji Narodowej przez Katedrę Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II oraz Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA. Opiekę merytoryczną nad konferencją sprawował dr hab. Sławomir Jacek Żurek, prof. KUL, on też kierował jej przebiegiem. Konferencję otworzył Józef Fert - prorektor KUL, Krzysztof Stanowski - podsekretarz stanu w MEN oraz Sławomir Jacek Żurek - kierownik Katedry Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego KUL.

W trakcie ośmiu sesji i dyskusji ukazano stan badań nad e-literaturą z różnych punktów widzenia: e-dydaktyki, e-podstaw prawnych, od e-sztuki do e-języka, e-genologii, e-literaturoznawstwa, e-źródeł. Referaty wygłaszali młodzi badacze e-literatury z ośrodków akademickich niemalże z całej Polski. Dyskusje panelowe poprowadzili prof. Jacek Żurek na temat e-dydaktyki, dr Ewa Szczęsna o e-książce, a panel ostatni to spotkanie z udziałem poetów i twórców eliteratury lub liberatury.



Krystyna Maciejewska i dr Jacek Żurek podczas konferencji „e - polonistyka 2”

E-Dydaktyka

Internet jest dobrem wspólnym i powinien służyć człowiekowi, a przede wszystkim upowszechniać takie wartości jak: dobro, godność i prawda. Stawia przed nami wyzwania intelektualne i moralne (ks. Ryszard Podpora). Prof. Aniela Książek-Szczepanikowa podkreśliła antropologiczne wyposażenie Internetu jako medium. Najważniejszą jego wartością jest służyć człowiekowi. Na lekcjach języka polskiego Internet umożliwia stworzenie multimedialnego laboratorium dającego szansę szybkiej komunikacji, kreacji światów, tworzeniu hipertekstów. E-dydaktyka ma również wady. Nie wypracowano jeszcze w Polsce struktury e-nauczania usankcjonowanej prawnie. Profesor podkreśliła jednak, że nie można ucznia pozostawić sam na sam z Internetem.

e - polonistyka 2

3-4 grudnia 2009

Edukacja internetowa powinna pełnić funkcję wspierającą proces dydaktyczny, a uczeń może korzystać z Internetu 2 godziny dziennie w obecności nauczyciela. Zastrzeżenia te nie mają odniesienia do wykorzystania Internetu w kształceniu dorosłych. Nadmierne obcowanie z Internetem służy wychowaniu człowieka samotnika, egoisty, troglodyty-intelektualisty. Wiceminister Krzysztof Stanowski podkreślił, że współczesna szkoła nie może funkcjonować bez Internetu. Nowoczesne technologie muszą być wykorzystywane w nauczaniu, w komunikacji, a nauczyciele są zobowiązani do korzystania z e-learningowego doskonalenia zawodowego.

E-Książka

Bardzo interesująca dyskusja panelowa odbyła się z udziałem Łukasza Gołębiowskiego, autora książek „No Future Book” oraz „E-książka/book. Szerokopasmowakultura”, Jarosława Lipszyca (Wolne Podręczniki, Wolne Lektury), Piotra Marciszuka (Polska Izba Książki). Dyskutujący zastanawiali się nad tym, czy zaginie tradycyjna książka papierowa, czy znikną tradycyjne księgarnie, czy zniknie podział na kulturę wysoką i niską, czy dojdzie do upadku autorytetu twórcy? J. Lipszyc postawił tezę, że w **Internecie każdy może być twórcą**, ponieważ nie ma kultury wysokiej i niskiej, a jest kultura profesjonalna i amatorska. Podobnie rzecz ma się z użytkownikami i autorami. On sam jest przeciwny dzieleniu autorów na różne kategorie, bowiem wszyscy mają te same prawa autorskie. Po prostu będą wygrani i przegrani.

A los książki? Na pewno większą rolę będzie odgrywać książka cyfrowa zarówno w nauce, w edukacji, w biznesie, ponieważ gwarantuje dostępność dla wszystkich, małe koszty, oszczędność czasu w tworzeniu różnych bibliografii, wykorzystanie w badaniach nowych narzędzi. Ł. Gołębiowski wystąpił przeciwko równaniu kultury wysokiej i niskiej. Podkreślił znaczenie krytyki literackiej, dorobku naukowego badaczy literatury.

P. Marciszuk, wydawca, autor podręczników, pisarz, stwierdził, że Internet nie dysponuje narzędziami pozwalającymi na rozróżnienie kultury wysokiej od niskiej. Jego zdaniem **wchodzimy w nową fazę rozwoju kultury** i musimy się z nią zmierzyć. Kultura staje się biznesem. Działalność wydawnicza prowadzona przez autorytety naukowe daje w efekcie podręczniki wysokiej jakości. Faktem jednak są wolne podręczniki tworzone na uniwersytetach, a w Internecie dostępne dla wszystkich i co najważniejsze – stale aktualne. „Umierają” stare wydawnictwa, np. Britannica. Konkluzja z tej dyskusji była taka, że żadne nowe medium nie zniszczyło starego, lecz przeddefiniowało jego rolę.

E-Literatura

Sesja ósma, i ostatnia, to spotkanie z autorami literatury, czy jak kto woli e-literatury - Anetą Kamińską, autorką tomiku poezji „Czary i mary/hipertekst”, Zenonem Fajferem, twórcą i teoretykiem literatury, Jarosławem Nowakowskim, autorem powieści hipertekstowej „Koniec świata według Emeryka”. Artyści objaśniali, dlaczego łączą twórczość literacką z Internetem, mówili o swych niepokojach i stwierdzili, że książka nie obumiera (Z. Fajfer), lecz jest nośnikiem intencji, wyobraźni, myśli, woli autora, medium, a do sieci przeniesie się to, czego nie pomieści książka materialna. Potencjał zostanie jednak w książce materialnej, **bo książka jest metaforą**.

Artyści wyraźnie dali odczuć publiczności, że szukają nowych źródeł inspiracji, nowych przestrzeni do publikacji, a nade wszystko nowego czytelnika, któremu tradycyjna książka staje się obca.

Krystyna Maciejewska - nauczycielka języka polskiego Gimnazjum nr 11 w Koszalinie
Mariola Rink-Przybylska - konsultant ds. edukacji humanistycznej CEN w Koszalinie

DLACZEGO GIMNAZJUM BUDZI EMOCJE?

W niedawnym numerze „Dyrektora Szkoły” (2009/12) znajduje się tekst o gimnazjum, porządkujący to, co o tym typie szkoły mówiło się przez dziesięć lat od momentu jej powstania – i mówi nadal. **Gimnazjum budzi emocje**, utarło się wiele stereotypowych opinii na jego temat, ma zdeklarowanych zwolenników i zagorzałych przeciwników. Kiedy się pojawiło w systemie, Irena Dzierzgowska mówiła o nim: **okręt flagowy reformy** (2).

W zeszłym roku I. Dzierzgowska (1) pisała, że trzeba zrehabilitować gimnazjum, bo np. **polscy uczniowie poprawili swoje wyniki czytania i rozumowania** w badaniu PISA. To międzynarodowy program cyklicznych badań wiedzy i umiejętności piętnastolatków, prowadzony pod auspicjami OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju). W 2006 r. badaniami objęto 57 krajów, ze wszystkich kontynentów. Poprzednie były w 2000 i 2003 roku. Wyniki PISA to obiektywne, rzetelne i niezwykle interesujące informacje dla edukacji. Autorka (1) napisała, też wówczas, że: *Można więc zakładać, że nadal wiele osób będzie powtarzało stare opinie o wysokim poziomie polskiej edukacji, niepotrzebnej reformie, nietrafionym gimnazjum, nie zauważając, że wyniki świadczą o czymś innym. Badania PISA 2006 dotyczyły trzech obszarów umiejętności piętnastolatków: 1/ umiejętności rozumienia w naukach przyrodniczych, 2/ matematyki, 3/ czytania i rozumienia w naukach humanistycznych* (1,3).

Wyniki badań PISA są dla nas optymistyczne. Porównując je w poszczególnych latach, łatwo zauważyć jakościowy skok umiejętności piętnastolatków – uczniów gimnazjum – w stosunku do poziomu umiejętności uczniów uczących się w szkołach sprzed reformy.

Redakcja „Dyrektora Szkoły”, z okazji dziesiątych urodzin gimnazjum, **inicjuje na łamach miesięcznika debatę gimnazjalną**. Pyta dyrektorów i nauczycieli: Co Państwo sądzą o gimnazjum? Czy w Państwa doświadczeniu zawodowym jest porażką czy sukcesem? Czy spełniło oczekiwania dyrektorów, nauczycieli, uczniów i rodziców? Redakcja ma także zamiar zaprezentować polskie **gimnazja, które są szkołami sukcesu** oraz zachęca do przedstawiania swoich szkół, podzielenia się z Czytelnikami „Dyrektora Szkoły” doświadczeniami i refleksjami na ten temat (2).

1.DZIERZGOWSKA I., *Zrehabilitować gimnazja*., czyli co wynika z badań PISA? „Dyrektor Szkoły” 2008 nr 1, s.34-36.

2.REŃKAWEK A., *Drodzy Czytelnicy!* „Dyrektor Szkoły” 2009 nr 12, s.3.

3.SAWIŃSKI J. P., ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ! Irena DZIERZGOWSKA, *Zrehabilitować gimnazja, czyli co wynika z badań PISA?* „Dyrektor Szkoły” 2008 nr 1. [w:] „Informacja pedagogiczna - Ciekawe artykuły” – www.cen.edu.pl.

ZAPROSZENIE NA XIV TARGI EDUKACYJNE W POZNANIU

Szanowni Państwo! ODN w Poznaniu serdecznie zaprasza do udziału w XIV Targach Edukacyjnych, które odbędą się w dniach **19 - 21 lutego 2010 r.** w Poznaniu na terenie **Międzynarodowych Targów Poznańskich**. Podczas targów odbędzie się konferencja podsumowująca realizację projektu "Wdrożenie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół". Skrócony program targów i pełny program konferencji i imprez towarzyszących można poznać się na stronie www.odn.poznan.pl. Organizatorzy zapraszają (JPS).

Za czym najbardziej tęskni współczesna młodzież?

Wywiad, który warto przeczytać!

Ciekawy wywiad można przeczytać na internetowej stronie Wydawnictwa Rubikon w części „Świat wartości”. Jest to rozmowa z ks. Markiem Drzewieckim o wartościach, wyzwaniach i wychowaniu. Jest w nim m.in. odpowiedź na pytanie: **Za czym tęskni współczesna młodzież?** Rozmówca jest księdzem i psychologiem, w różny sposób pomaga młodym ludziom, np. prowadzi w Radomiu telefon zaufania – „Linia Braterskich Serc”, od wielu lat spotyka się z młodzieżą w szkołach w różnych częściach kraju, pisze książki, artykuły i uczestniczy w czatach internetowych.



Czy nudzi mnie czytanie książek? (źródło: www.Edunews.pl)

Na ww. pytanie odpowiada dosłownie: *Tęsknoty młodych ludzi są podobne jak tęsknoty naszych rodziców i dziadków. Zdecydowana większość młodych ludzi marzy o wielkiej miłości, o przyjaźni, o trwałym małżeństwie i szczęśliwej rodzinie, o życiu w wolności, radości i poczuciu bezpieczeństwa. Współcześni młodzi ludzie mają jednak coraz **większe trudności w realizacji swoich marzeń**, gdyż – pod wpływem dominujących ideologii – coraz częściej czynią to, co oddala ich od ich własnych ideałów i aspiracji. Dla przykładu, marzą o wolności, a w rzeczywistości czynią to, co prowadzi do uzależnień. Marzą o wspaniałym małżonku, a w rzeczywistości zadowolają się romansem albo skupiają się na popędach. Właśnie dlatego mamy w naszym społeczeństwie tak wielu młodych ludzi, którzy są nieszczęśliwi i rozgoryczeni. Ta sytuacja to w dużym stopniu wina nas, dorosłych.*

*Wielu rodziców, księży, nauczycieli zagubiło się w świecie, który na czele wartości **postawił demokrację i tolerancję, a nie człowieka i jego rozwój**. Wielu dorosłych – łącznie z profesorami pedagogiki! – uległo populistycznemu **mitom o wychowaniu bez stresów**, o spontanicznej samorealizacji, o prawach bez obowiązków, o szkole neutralnej w odniesieniu do światopoglądów i wartości. Naszym zadaniem jest powrót do normalności, zwłaszcza fascynowanie młodych ludzi najpiękniejszą jej formą, jaką jest dojrzała świętość oparta na normach Ewangelii. Prawdziwa miłość to odwaga proponowania dziewczętom i chłopcom wyłącznie optymalnej drogi życia, czyli życia w miłości, prawdzie i wolności. Nikogo z młodych ludzi nie stworzył Bóg jako człowieka drugiej kategorii i dlatego nikomu nie wolno proponować nic mniejszego niż wielką świętość! (1)*

1. **NAJWIĘKSZĄ WARTOŚCIĄ JEST CZŁOWIEK.** Wywiad z ks. Markiem Drzewieckim, duszpasterzem i psychologiem. Rozmawiała Jolanta Tęcza-Ćwierz – <http://www.swiatwartosci.pl>

WSOTiH - NOWA WYŻSZA UCZELNIA W KOSZALINIE

O nowej wyższej uczelni w Koszalinie rozmawiała Redakcja „GK” z Janem Błońskim – kanclerzem Wyższej Szkoły Organizacji Turystyki i Hotelarstwa w Warszawie, która właśnie otworzyła w Koszalinie pierwszy w historii uczelni wydział zamiejscowy oraz zaprasza maturzystów do studiowania turystyki i hotelarstwa (1).

Kanclerz twierdzi, że po dokładnej analizie stwierdzili, że w tak pięknym i atrakcyjnym turystycznie mieście, jakim jest Koszalin nie ma szkoły wyższej, która oferowałaby kształcenie specjalistów w zakresie turystyki i rekreacji na najwyższym poziomie z odpowiednim zapleczem w branży. Koszalin jest przecież miastem, w którym turystyka i turyści, odgrywają bardzo ważną rolę, a brak jest wykształconej kadry, która umiałaby odpowiednio wykorzystać walory Koszalina. Obecnie mieszkam w Warszawie, ale od wielu lat przyjeżdżam do Koszalina na odpoczynek. Obserwuję miasto i widzę, że brakuje młodych, ambitnych i dynamicznych ludzi. Potrzebują oni tylko ugruntowanej wiedzy z zakresu turystyki, aby móc efektywnie pracować w tej branży. To jest właśnie ta wiedza, którą chcemy im przekazać. To będzie nowa jakość kształcenia, coś czego do tej pory w Koszalinie nie było.

WSOTiH jest jedyną szkołą wyższą, która posiada zaplecze w postaci jednej z największych form z branży turystyczno-hotelarskiej, czyli posiada OST Gromada. To pozwala na kształcenie specjalistów w zakresie turystyki nie tylko w aspekcie teoretycznym, ale też praktycznym. To bardzo ważne w dzisiejszych czasach, aby młodzież przyswajała sobie także wiedzę praktyczną, znała realia pracy w branży, wiedziała, jakie mogą pojawić się problemy i umiała je rozwiązywać. Obecnie, szczególnie ważne jest łączenie wiedzy teoretycznej z praktyczną.

Studenci są wysyłani na praktyki zagraniczne, w ramach programu Erasmus, do najpiękniejszych miejsc Europy, m.in. na Rodos i Wyspy Kanaryjskie. Odbывают również praktyki w kraju, głównie w OST Gromada. Do tej pory największym zainteresowaniem cieszyły się hotele oraz ośrodki wypoczynkowe OST Gromada w Zakopanym, Międzyzdrojach, Berlinie oraz oczywiście w Koszalinie. Kanclerz zapewnia, że wysoko wykwalifikowana kadra dydaktyczna w połączeniu z doświadczeniem praktycznym części wykładowców gwarantuje doskonałe uzupełnienie wiedzy elementami praktycznymi, a stale unowocześniany program studiów zapewnia przygotowanie zawodowe na najwyższym poziomie, czego przykładem może być wprowadzona ostatnio specjalność gospodarka turystyczna (Red.).

1. Głos Koszaliński 2009 nr – dodatek „Teleprogram”, s.5.

KONKURS DLA NAUCZYCIELI „KOMPUTER W PRACY NAUCZYCIELA”

W dobie ogromnego rozwoju nowoczesnych technologii komputer stał się narzędziem często stosowanym także przez nauczycieli. Z jego pomocą opracowywane są materiały dydaktyczne, pomoce do prowadzenia lekcji (np. prezentacje multimedialne). Internet umożliwia nauczycielom komunikację z uczniami, ich rodzicami, innymi nauczycielami, wymianę informacji i pomysłów. Chcemy propagować wykorzystanie komputera i Internetu w codziennej pracy nauczycieli. Na początek proponujemy Państwu sprawdzenie swoich umiejętności i wiadomości z zakresu wykorzystania komputera i Internetu poprzez udział w konkursie *Komputer w pracy nauczyciela*. Szczegółowe warunki uczestnictwa określa regulamin. Zainteresowanych nauczycieli prosimy o wypełnienie karty zgłoszenia i przesłanie jej na adres: urszularusiak@cen.edu.pl do 26 lutego 2010 r.

Urszula Rusiak – nauczyciel konsultant CEN

O STRATEGII ŻYCIA – FRAGMENT WYWIADU Z KRZYSZTOFEM ZANUSSIM

Niniejszy tekst jest fragmentem wywiadu Michała Mizery (1) pt. **Zaatakować relatywizm już w szkole! O autorytecie z autorytetem. O wyzwaniach dzisiejszej szkoły z prof. Krzysztofem Zanussim – rozmawia Michał Mizera.** „SEDNO – Magazyn Dyrektora Szkoły” 2009 nr 4, s.32-34.

Pytanie o strategię życia jest ważne. Chyba powinno być stawiane w szkole. Jest dobre, choć odpowiedzi na nie są różne i jest ich wiele. **Czy w edukacji pierwsza jest ludzka odpowiedzialność?** Uczenie odpowiedzialności za słowa i czyny jest kluczowym zadaniem wychowania. Z wielu powodów powinno być najważniejszym celem naszych działań. Nie ma jednak odpowiedzialności bez wyboru i decyzji. Czy szkoła uczy decydowania? Jak młodych uczyć odpowiedzialności? (3)

Oczywiste jest, że szkoła nie jest w stanie nauczyć wszystkiego, co jest w życiu ważne i może okazać się w przyszłości potrzebne. Co jest jednak w obecnej sytuacji i dzisiejszej edukacji szkolnej - najważniejsze, najistotniejsze, pierwsze, priorytetowe? Co jest moją pierwszą i najważniejszą wartością? (3). Wydaje się, że interesująca odpowiedź na ww. pytania jest w artykule pt. **Sedno edukacji leży w treści nauczania** (2).

→ Oto kilka rad z wybranych odpowiedzi prof. Krzysztofa Zanussiego z ww. wywiadu.

Podróżuje Pan po całym świecie z wystąpieniami właśnie na temat „strategii życia”. Może warto by wprowadzić taki przedmiot do programu szkolnego?

Uczyć refleksyjnego myślenia

- KZ:

*To jest chyba zbyt oryginalna formuła, żeby z tego zrobić jakąś systematyczną wiedzę. Niemniej **widzę wielki deficyt refleksji** na temat tego, co w życiu warto, a czego nie warto. Jak mówi o tym prof. Bartoszewski, wykorzystując osobliwość polszczyzny, „co się opłaca w życiu i co się nie opłaca”. Otóż spostrzeżenie, że nie zawsze warto robić to, co się opłaca i że nie zawsze to, co się opłaca jest zwycięstwem dla człowieka, to są myśli, które przez głowę gimnazjalisty czy licealisty powinny przejść jak najwcześniej, a widzę, że nie ma płaszczyzny takiej rozmowy. Mogłaby to być nauka o literaturze, mogłaby to być nauka o sztuce, mogłaby to być nauka o sztukach narracyjnych szczególnie, mogłaby to być w jakimś stopniu nauka o społeczeństwie (...) (1).*

Rozmawiać o indywidualnych ludzkich losach

- KZ:

*...ale żaden z tych przedmiotów tego tak nie precyzuje na poziomie **indywidualnego ludzkiego losu, o którym też warto i należy porozmawiać**. Tu jest deficyt, bo tego nie oferuje ani Kościół, gdzie nie ma wielkiego pola do dyskusji, gdzie obecne jest nauczanie w języku, który jest dla młodych dość często bardzo odległy, ani rodzina, w której dialog nie jest zjawiskiem powszechnym, ani wreszcie towarzystwo rówieśnicze, które z reguły ma wielką trudność we wzajemnej komunikacji. Nie bez kozery uprzywilejowanym miejscem stała się ta pełna huku dyskотеka, bo dopiero ona zagłusza ciszę, która się tworzy między ludźmi, który nie umieją sobie nic powiedzieć, choćby chcieli.(1).*

A jak uczyć owej strategii życia na poziomie szkoły: poprzez przykład, wykład teoretyczny, sztukę?

Pokazywać przykłady ze sztuki

- KZ:

Na pewno poprzez refleksję, poprzez rozmowę, przykład może płynąć ze sztuki, to znaczy z opowieści o tym, jak rozmaici ludzie dokonali wyborów i co z tego wynika. To jest naprawdę przedmiot godzien uwagi, stąd myślę o biedzie tych, którzy nie otarli się nigdy o Szekspira i takich podstawowych archetypów naszej cywilizacji nie poznali. Stąd przecież bierze się ich kompletne zagubienie, bo nie rozpoznają ani skali uczuć Romea i Julii, ani wahań Hamleta, ani rozpacz Króla Lira, ani żądz władzy Makbeta. O tym po prostu trzeba się skądś dowiedzieć, sztuka dostarcza takich przykładów. Tylko trzeba się z nimi spotkać (1).

O STRATEGII ŻYCIA – FRAGMENT WYWIADU Z KRZYSZTOFEM ZANUSSIM

Pan takie postawy prezentuje we wszystkich niemal swoich dziełach. Także, dlatego jest Pan dla wielu młodych ludzi autorytetem, wiem o tym z własnego doświadczenia. To się na pewno wiąże się z ogromną odpowiedzialnością, ale i ryzykiem. Jak Pan omija te niebezpieczeństwa bycia wzorem, przewodnikiem, mentorem?

Uczyć wyciągania wniosków

- KZ:

Zawsze jest ta obawa, żebym kogoś nie zbałamucił. Mam wrażenie, że tego nie zrobię, nie będzie to nigdy moim zamiarem, ale może to być moim błędem. Mogę być przecież tak niezrozumiany, że ludzie z tego, co mówię, wyciągną odwrotne wnioski i będą zachęcani do czegoś, przed czym ja przestrzegam.

To jest mój wielki problem, bo nie mówię specjalnie łatwo i nie mam łatwości kontrolowania tej percepcji, która mnie dotyczy (1).

Kto pragnie żyć, a nie tylko „być”, uwikłanym w gąszczu schematów, musi odszukać własny kształt życia.

(Zygmunt Mysłakowski)

Uczyć krytycznego myślenia

- KZ: Na moich egzaminach **studenci mają obowiązek wytknąć mi przynajmniej trzy myśli, z którymi się głęboko nie zgadzają** i dać mi szansę, żebym ja tych myśli bronił. Bardzo często nie są to moje myśli, zdaję sobie sprawę, że zostałem źle zrozumiany, że ktoś przypisał mi pogląd, z którym nie mogę nawet polemizować, bo go nie podzielam. Cały czas próbuję to sprawdzać, bo ludzie są dzisiaj przyzwyczajeni do takiego myślenia z pomocą prefabrykatów i nieprzyzwyczajeni do uważnego studiowania subtelnych różnic, paradoksów, sprzeczności czy zdań dialektycznych, w których dopiero na przecięciu dwóch odmiennych racji układa się ta trzecia. Z tym jest pewien problem, młodzi ludzie złożonej retoryki często w ogóle nie rozumieją i ciągle mają wrażenie, że ja sobie zaprzeczam, jeżeli wskazuję dwa sprzeczne sądy na ten sam temat. Nad tym trzeba pracować i do tego jest właśnie szkoła (1).

A w okresie swoich pierwszych poszukiwań mistrzów, autorytetów właśnie, czym Pan się kierował, czego Pan szukał w takim przewodniku?

Pokazywać ludzi, którzy przerastają siebie samych

- KZ:

Zawsze miałem wrażenie, że ciekawi mnie człowiek, który żyje pełnią, taką, jaka jest mu zadana, pełnie są czasem nieporównywalne. Człowiek, który siebie przerasta, który potrafi wyjść ponad swoje ograniczenia, to mnie pociągało ogromnie i to mnie zachwycalo, dlatego zachłannie rzucałem się na lekturę Josepha Conrada, bo tam często występowali tacy ludzie. Natomiast nie czerpałem wielkiej satysfakcji z faktu, że opisywano mi ludzką nędzę i to często w wielce zbanalizowanej postaci. To dzisiaj jest plaga naszej sztuki, że ona konstatuje nędzę i nie komentuje tego w tym wymiarze, jak to czynił choćby Camus w swoich powieściach o rozpaczliwych ludziach, jego głos jest głosem rozpaczyny nad ich losem. To jest coś zupełnie innego niż to, co dzisiaj często spotykam. Mianowicie konstatacja, że ponieważ wszyscy są marni, więc i ja na tym tle jestem lepszy. To jest dla mnie jakaś plaga tego myślenia, z którym się często zderzam (...). (1)

1. MIZERA M., Zaatakować relatywizm już w szkole! O autorytecie z autorytetem. O wyzwaniach dzisiejszej szkoły z prof. Krzysztofem Zanussim – rozmawia Michał Mizera. „SEDNO – Magazyn Dyrektora Szkoły” 2009 nr 4, s.32-34.
2. SAWIŃSKI J. P., Sedno edukacji leży w treści nauczania. „Edunews.pl” – z 07.12.2009.
3. SAWIŃSKI J. P., Co w obecnej edukacji jest najważniejsze? „Edunews.pl” – z 14.12.2009.

ZMIANY W SIO – SYSTEMIE INFORMACJI OŚWIATOWEJ

Zbieranie i gromadzenie informacji i edukacji jest potrzebne. Zamiast zbiorczych zestawień gromadzone będą indywidualne dane (rekordy) o uczniach, nauczycielach i szkołach. Taki jest pomysł MEN na uaktualnienie informacji o oświacie.

Już w listopadzie 2009 r. MEN opublikowało projekt założeń do nowelizacji ustawy o systemie informacji oświatowej. Jest w nim sporo zmian w sposobie zbierania i gromadzenia danych o organizacji i działalności placówek oświatowych oraz ich pracownikach i uczniach.

Dzisiaj SIO działa na zasadach określonych w ustawie z 2004 r., a wcześniej informacje o szkołach, uczniach oraz spełnianiu obowiązku szkolnego zbierał GUS i MEN (1).

Dlaczego warto zmienić SIO?

Aktualny sposób zbierania danych jest czasochłonny. Przebywają one drogę od szkoły do samorządu – kuratorium – MEN. System polega głównie na scalaniu informacji przez kolejne instytucje. Zestawienia zbiorcze (informacje o liczbie uczniów opisanych wg określonej cechy, np. płci, roku urodzenia) spisywane SA tylko w ściśle określonych terminach, co powoduje, że uzyskanie aktualnej informacji jest prawie niemożliwe. Baza nie jest kompletna, bo dane o uczniach, potrzebne np. przy egzaminach zewnętrznych, gromadzone są poza SIO. Dlatego MEN chce zastosować nowoczesne narzędzia analityczne, które usprawnią cały system i sprawią, że z jego zawartości będzie mogło korzystać szersze grono osób. To ma ułatwić prowadzenie polityki edukacyjnej na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.



Fot. Z artykułu „Nastawienie na edukacyjny sukces” („Edunews.pl” z 22.11.2009)

Czym jest rekord ucznia?

MEN proponuje odejść od obecnej zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych na rzecz gromadzenia danych indywidualnych o poszczególnych uczniach, nauczycielach, szkołach i placówkach. Dziać się ma to poprzez indywidualny opis w systemie (czyli tzw. rekord ucznia, nauczyciela, szkoły i placówki oświatowej). Rekord ucznia będzie zawierał jego PESEL, imię i nazwisko, co ułatwi „śledzenie” młodego człowieka na każdym edukacyjnym etapie.

Dostęp do danych będą miały podmioty dotychczas uprawnione do ich przetwarzania. Pozostałe instytucje będą miały dostęp jedynie do aktualnych informacji zbiorczych, powstałych ze zliczenia rekordów (1).

Co to jest SIO?

SIO to centralna baza on-line, w której zostanie utworzony rejestr publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek oświatowych. Dane

Koszty wdrożenia nowego SIO do roku 2011 r. (14 mln zł) finansowane będą z pieniędzy unijnych. W ramach tego projektu zaplanowano m.in. przygotowanie materiałów informacyjno-szkoleniowych oraz wydanie podręcznika użytkownika dla wprowadzających dane do SIO (1).

1.MK, *Edukacja w liczbach. Nowy System Informacji Oświatowej*. „GN” 2009 nr 47, s.7.

Instytut Badań Edukacyjnych zbada jakość edukacji

Instytut Badań Edukacyjnych ogłosił rozpoczęcie projektu **Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego** realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty, Poddziałanie 3.1.1 Tworzenie warunków i narzędzi do monitorowania, ewaluacji i badań systemu oświaty.

Jak informuje MEN, celem projektu jest wzmocnienie zdolności systemu edukacji w zakresie badań edukacyjnych oraz zwiększenie możliwości wykorzystywania wyników badań naukowych w polityce i praktyce edukacyjnej oraz w zarządzaniu oświatą, nawiązanie dialogu między różnymi dyscyplinami naukowymi i wykorzystanie ich dorobku, który w jakikolwiek sposób mógłby pomóc w zrozumieniu funkcjonowania współczesnej edukacji i kształtowaniu jej przemian.

Podejmowane działania mają służyć wzmocnieniu zaplecza badawczego i systematycznej wymianie doświadczeń między naukowcami i praktykami. Projekt będzie realizowany do czerwca 2015 r.

W ramach badań wypracowane zostaną:

- narzędzia pomiaru osiągnięć edukacyjnych,
- narzędzia do prowadzenia badań edukacyjnych przez nauczycieli, które umożliwią doskonalenie praktyki kształcenia i uczenia się.

Na portalu internetowym udostępnione będą bazy danych i narzędzia w postaci przystępnej dla szerokiego odbiorcy oraz **baza informacji o badaniach edukacyjnych**.

Portal internetowy będzie udostępniał wyniki interdyscyplinarnych badań funkcjonowania podstaw programowych w rzeczywistości szkolnej, wewnętrznych, instytucjonalnych i ekonomicznych uwarunkowań działania systemu edukacji także w kontekście rynku pracy (1).

1.MK, IBE zbada jakość edukacji. www.glos z 15.12.2009



Fragment prezentacji szkół podczas Targów Edukacyjnych 2008 (fot. A. Paczkowski)

TWÓRCZE ZAINTERESOWANIE ZAWODEM – WARSZTATY NA PK

Czym jest i jakie ma znaczenie „Twórcze zainteresowanie zawodem”? Gdzie i po co odbyły się warsztaty dla nauczycieli szkół zawodowych w ramach jesiennych zespołów metodycznych?

W zaplanowanym terminie, 10 grudnia 2009 r. na Wydziale Mechanicznym Politechniki Koszalińskiej odbyły się warsztaty dla nauczycieli w ramach drugiej części jesiennych zespołów metodycznych. Była to również druga edycja warsztatów realizowanych w tej formie. Pierwsze spotkanie odbyło się 10 grudnia 2008 r., zakończone zostało na wiosennych zespołach metodycznych w roku szkolnym 2008/2009. Spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników.

Warsztaty te stanowią formę realizacji porozumienia o współpracy CEN z Politechniką Koszalińską zawartego w 2008 roku. Beneficjentami tych spotkań są dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych, kierownicy praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów teoretycznych i praktycznej nauki zawodu.

Istotnymi elementami spotkań były wystąpienia pracowników naukowych oraz wykłady wprowadzające prof. dr hab. inż. **Wojciecha Kacalaka**, cieszące się szczególnym zainteresowaniem zebranych. Myślą przewodnią wykładów było: jak wyposażyć absolwentów w niezbędną wiedzę, pobudzić ich kreatywność, wyrobić nawyk konsekwentnego dążenia do sukcesu w procesie kształcenia zawodowego.

W tym kontekście omówiono wybrane aspekty współczesnego kształcenia zawodowego w świetle wymagań, jakie stawia absolwentom szkół rynek pracy. Szczególnie interesujące były rozważania dotyczące koncepcji wpływania na jakość i efektywność kształcenia zawodowego poprzez wprowadzenie komplementarnego kształcenia zawodowego warunkujące osiągnięcie sukcesu zawodowego absolwentów, jak również zwracano uwagę na potrzebę oraz możliwość tworzenia systemów kształcenia o wysokiej efektywności zawodowej absolwentów. Tym samym poruszane kwestie nawiązują do aktualnie toczącej się debaty o kierunkach reformy kształcenia zawodowego w Polsce dla potrzeb społeczeństwa XXI wieku.

Podczas warsztatów, nauczyciele zostali zaproszeni do nowoczesnych laboratoriów i pracowni naukowych Wydziału Mechanicznego, gdzie zostały zaprezentowane ich możliwości badawcze na bazie unikatowego niekiedy wyposażenia i oprzyrządowania. W toku kolejnych edycji warsztatów oczekuje się, że nauczyciele „zawodowcy” nawiążą trwałe kontakty z nauczycielami akademickimi Politechniki Koszalińskiej dla potrzeb doskonalenia indywidualnego oraz realizacji kształcenia zawodowego uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Do takiej współpracy zachęcał pełnomocnik rektora.

Andrzej Derkacz – nauczyciel konsultant CEN



Spotkanie w sali multimedialnej - wyjazdowe szkolenie w Oberstufenzentrum w Berlinie (fot. Mirosław Stachnik)

ZESPOŁY W BERLIŃSKIEJ SCENERII

Jesienne spotkania metodyczne nauczycieli przedmiotów zawodowych - 2009

Tegoroczne jesienne zespoły metodyczne nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu odbyły się 6 i 7 listopada 2009 roku. Były połączone z wyjazdowym szkoleniem do Oberstufenzentrum w Berlinie (Berlin Kreuzberg). Tematem wiodącym zespołów było: ***Zdobywanie kwalifikacji zawodowych w niemieckim systemie kształcenia. Struktura szkolnictwa zawodowego Unii Europejskiej.***

W zespołach metodycznych zorganizowanych dla nauczycieli branży ekonomicznej, mechanicznej, budowlanej, elektroniczno-elektrycznej i gastronomiczno-hotelarskiej uczestniczyły 44 osoby. Zespoły prowadzili nauczyciele doradcy, konsultant ds. szkolnictwa zawodowego oraz przedstawiciele wielozawodowego odpowiednika polskiego centrum kształcenia ustawicznego (centrum kształcenia praktycznego).

W powyższym centrum skupione są szkoły zawodowe kształcące w systemie dziennym i zaocznym (wieczorowym), szkoły kształcące na poziomie technikum, liceum profilowanego i policealnym. Nauczyciele koszalińscy zapoznali się działalnością centrum, sposobami i metodami kształcenia w niemieckich szkołach zawodowych.



Sala komputerowa wyjazdowym szkoleniem do Oberstufenzentrum w Berlinie (fot. M. Stachnik)

Przyjacielski i serdeczny charakter przyjęcia naszych polskich nauczycieli szkolnictwa zawodowego w Berlinie nie ograniczył się jedynie do tematyki zawodowej. Nasi niemieccy koledzy z Berlina zorganizowali nam szereg imprez towarzyszących. Zapoznaliśmy się wieloma zabytkami i ciekawymi miejscami w Berlinie, w tym Bramą Brandenburską, Potsdamer Platz, Holocaust Denkmäl, Parlamentem i wieloma innymi ciekawymi budynkami, muzeami, placami i parkami.

Na opisanym powyżej wyjazdowym zespole metodycznym w pełni zrealizowano zakładane cele. Był to wyjazd, który dał nauczycielom inne spojrzenie na kształcenie zawodowe. Pozwolił na zdobycie nowych doświadczeń z punktu widzenia metodyki przedmiotów zawodowych oraz przygotowanie do zewnętrznych egzaminów zawodowych. Załączone do powyższego opisu fotografie z pobytu w OSZ Berlin uzupełniają w części atmosferę panującą w czasie opisywanych zespołów metodycznych.

dr inż. Jan Diaczuk - nauczyciel konsultant kierownik Pracowni Szkolnictwa Zawodowego

REFORMA SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO I SPECJALNEGO - TRWAJĄ KONSULTACJE I DYSKUSJE

Nadchodzi czas na reformę polskiego szkolnictwa zawodowego i ustawicznego. Co trzeba w nim zmienić? Co zrobić, aby skutecznie i nowocześnie kształcić specjalistów w poszczególnych zawodach? Co znaczy, że nadchodzi „era inżyniera”?

Od stycznia do 30 kwietnia trwają konsultacje MEN dotyczące kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz zmian w kształceniu zawodowym. Na stronie internetowej resortu edukacji zostały opublikowane materiały, które są dostępne na konferencjach regionalnych. MEN zaprasza serdecznie każdego nauczyciela do zapoznania się z nimi i przy pomocy tej strony zadawania pytań czy zgłaszania swoich uwag. Będą tam sukcesywnie publikować odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania oraz starać się uwzględnić Państwa uwagi podczas prac nad odpowiednimi aktami prawnymi – zachęca minister edukacji Katarzyna Hall.

Od kilka tygodni mówi się i pisze o regionalnych konferencjach poświęconych reformie kształcenia zawodowego i ustawicznego. Pierwsza z nich odbyła się 18.01.2010 roku w Gdańsku, a kolejna 28 stycznia w Opolu. Zachęcamy do dyskusji (Red.).

1. Konsultacje nt. reformy kształcenia zawodowego. „GN” – ww.głos z 18.01.2010.



Koszalińscy nauczyciele podziwiają szkielet dinozaura w muzeum w Oberstufenzentrum w Berlinie (fot. M. Stachnik)

JAK UCZYĆ DZIECI MÓWIĆ „NIE”? – SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Scenariusz zajęć nt. **Przemoc wobec dzieci. Uczymy się mówić „nie”**. Zajęcia dla dzieci od 8 do 11 lat lub grup socjoterapeutycznych.

Cel zajęć: Dzieci uczą się mówić „nie” dorosłemu, jeśli jego propozycja wydaje się dziecku nieprzyjemna lub niestosowna. Zajęcia mogą przyczynić się do zdobycia informacji nt. radzenia sobie w trudnych sytuacjach i szukania wsparcia poza rodziną. Zajęcia odbywają się w kręgu w postaci dyskusji.

1. **Prowadzący informuje dzieci, jakie zasady obowiązują na zajęciach.**

- a) Jedna osoba mówi, a pozostałe słuchają.
- b) Wszystkie dzieci starają się aktywnie uczestniczyć w zajęciach.
- c) Obowiązuje tajemnica zajęć.
- d) Nie komentujemy i nie śmiejemy się z innych (Nie mówimy o swoich przyjaciółach, znajomych).

2. **Informacja prowadzącego, o czym będą zajęcia.**

Prowadzący: Na zajęciach będziemy mówili o tym, czy można odmawiać dorosłym. Będziemy również odgrywać scenki o umiejętności odmawiania dorosłym.

3. **Prowadzący:** Czy trudno jest odmawiać dorosłym? Jeśli któreś z dzieci odpowie „tak”, to następne pytanie prowadzącego brzmi: dlaczego? Dziecko może odpowiedzieć, że np. „dorośli uczą nas, jak się zachowywać”. Ktoś inny doda: „Są starsi i mądrzejsi.”

Prowadzący: Są sytuacje, kiedy dziecko może odmówić dorosłemu np. ktoś obcy każe dziecku siadać na kolana. Bywają dorośli, którzy chcą, aby dziecko się rozebrało lub chcą je całować. Jeśli dziecko w takim przypadku odmówi, to wcale nie znaczy, że jest niegrzeczne lub nie potrafi się zachować.

4. **Odgrywanie scenek.**

Prowadzący : Teraz odegramy parę scenek, w których dzieci będą próbowały powiedzieć „nie” dorosłemu. Dorosłą osobą będę grała ja, a dzieci w scenkach będą występowały na ochotnika.

a) **Wujek proponuje:** Myślę, że jeszcze nie paliłeś papierosów. Może zapalisz ze mną?

Dziecko: Nie, dziękuję. Nie znoszę zapachu papierosów.

b) **Obcy mężczyzna** podchodzi w parku do dziecka siedzącego na ławce i mówi: Chodź do mojego mieszkania . Pokażę ci ładne znaczki.

DZ.: Nie znam pana. Rodzice nie pozwalają mi rozmawiać z nieznajomymi.

c) **Sąsiad** proponuje dzwoniąc do drzwi: Wpuść mnie do swojego mieszkania. Chcę tylko z tobą porozmawiać.

Dz.: Nie, nie wpuszczę pana. Proszę przyjść, jak będą rodzice.

d) Dziecko wraca ze szkoły do domu. **Kierowca** jadący samochodem osobowym zatrzymuje się i mówi do dziecka: Pojedź ze mną do sklepu z zabawkami. Kupię Ci zabawkę, która wg ciebie będzie najładniejsza.

Dz.: Nie chcę żadnych zabawek. Powiem mojemu tacie, że mnie pan zaczepił.

Prowadzący: Dziękuję dzieciom, które zechciały odegrać scenki. Chciał/a/bym dodać, że jeśli ktoś zaczepia dziecko i proponuje mu, aby zrobił coś, co mu się nie podoba, dziecko może po prostu uciec, krzyczeć, kłamać, gryźć lub płakać. Jeśli któreś z was chciałoby powiedzieć o tym, że odrzuciło czyjaś „podejrzaną” propozycję i dlaczego tak postąpił, to proszę. Wypowiedzi dzieci.

Prowadzący: Komu dziecko może powiedzieć o tym, że ktoś dorosły go zaczepiał i to mu się nie podobało?

Dzieci: rodzicom, babci, cioci itp.

Prowadzący: Można o zaistniałej sytuacji powiedzieć wychowawcy lub pedagogowi szkolnemu. Dziękuję za uwagę i do widzenia. **Dzieci:** Do widzenia.

Literatura:

1. MARZEC-HOLKA K., *Przemoc seksualna wobec dziecka*. Bydgoszcz: WSP, 1999.
2. OSTROWSKA K., RYŚ M. (red.), *Wychowanie do życia w rodzinie*. Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, MEN, 1999.
3. PACEWICZ A., *Przemoc wobec dzieci*. Warszawa: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1995.
4. POSPIESZYL I., *Przemoc w rodzinie*. Warszawa: WSiP, 1994.
5. WILMES D. J., *Jak wychować dziecko, które mówi: NIE!!! ALKOHOLOWI I NARKOTYKOM*. Gdańsk: Wydaw. GWP, 2002.

Elżbieta Obuchowska - Koszalińska Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych

OPTYMISTYCZNA STREFA OŚWIATOWA W PRZEDSZKOLU NR 12 W KOSZALINIE

We współczesnym świecie powszechna jest migracja ludności. Jedną z jej przyczyn są stale rozszerzające się granice Unii Europejskiej. Wraz z tym procesem można zauważyć często wrogość i nietolerancję wobec mniejszości etnicznych. Dlatego też, tak bardzo ważne jest w dzisiejszych czasach wychowanie wielokulturowe i uczenie dzieci tolerancji wobec innych. Należy rozpocząć je już od najmłodszych lat.

Dzieci w wieku przedszkolnym bardzo chętnie poznają kulturę i specyfikę innych krajów, a w szczególności tych, które są nam bardzo odległe. Edukacja wielokulturowa ma na celu poznawanie wzajemnych relacji a przede wszystkim likwidowanie barier, stereotypów i uprzedzeń. Dostarczając dzieciom rzetelnej wiedzy i umiejętności likwidujemy u nich te niewłaściwe mechanizmy. Bardzo ważne przy tym jest, by rodzice podzielali nasz punkt widzenia na te sprawy. Dlatego też zadaniem nauczyciela jest nie tylko praca z dziećmi, ale również z rodzicami.

Głównym zadaniem w wychowaniu wielokulturowym jest więc dostarczenie dzieciom wiedzy dotyczącej wielokulturowości poprzez pokazanie różnic i podobieństw kultury różnych krajów. Nasze przedszkole już od lat propaguje tę ideę, aby wzmocnić nasze działania przystąpiliśmy do programu **Optymistyczna Strefa Oświatowa**.

Głównym założeniem Optymistycznej Strefy Oświatowej jest:

- edukacja wielokulturowa,
- rozpowszechnienie praw dziecka wśród dzieci i rodziców,
- poznanie przez dzieci krajów Europy oraz
- kształtowanie dorosłych i dzieci.

Projekt ten w przedszkolu realizowany jest poprzez program „Kraina dzieci w Europie – bis” autorstwa I. Dzierzgowskiej i M. Nawrot. Realizacja odbywa się metodą „Mali badacze”, gdzie dzieci uczą się poszukiwać wiedzy z różnych źródeł.



Uśmiechnięte dzieci (źródło: www.TRENDY.pl)

Temat wiodący, który wylosowały dzieci z Przedszkola nr 12 w Koszalinie brzmi **Zabytki i symbole każdego kraju**. Od momentu wylosowania tematu i zaakceptowania go przez wszystkich nasze dzieci wzbogacają swoją wiedzę na ten temat. Bardzo pomocni i aktywni są przy tym rodzice, którzy chętnie wspomagają nas w tych działaniach.

Monika Szałajko - Przedszkole nr 12 w Koszalinie

BEATA WACHECKA - NAUCZYCIELKA PLASTYKI, HISTORII I FILOZOFII SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 5 W KOSZALINIE, PASJONATKA MALARSTWA



Beata Wachecka - na wystawie partnerskiej w Galerii „Centrum” (fot. A. Paczkowski)

Beata Wachecka jest pasjonatką malarstwa, plastyki, sztuki i edukacji plastycznej. Lubi dzieci, swoją pracę i szkołę. Od 25 lat jest nauczycielką plastyki w Szkole Podstawowej nr 5 w Koszalinie. Jest absolwentką Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Koszalinie. Studia ukończyła w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Słupsku na kierunku historia. Studiowała także na Uniwersytecie Szczecińskim na studiach podyplomowych na kierunku „Edukacja filozoficzna i filozofia”.

Jest aktywnym członkiem Koszalińskiego Klubu Nauczycieli Plastyków - Twórców. Bierze udział w zbiorowych wystawach plastycznych z malarstwa. Swoje prace wystawiała m.in. w Galerii „N” i Galerii „Centrum”, w tym w cyklicznych wystawach pn. „Ogólnopolska wystawa marynistyczna”, „Ogólnopolska wystawa z okazji Dni Koszalina pn. „Koszalin i okolice”, „Koszalin i inne zakątki Polski”. Jej prace są pełne kwiatów, ładnych widoków, kolorów i piękna. Corocznie jest obecna na wernisażu „Nauczyciel i jego uczniowie”.

WIERSZ SKIEROWANY DO NAUCZYCIELI

Lidia Bandurska – Nowosad: Nauczycielom XXI wieku

Tym
Którzy niosą kaganek oświaty
Choć halogenem czas świecić
Tym
Którzy wbrew przekleństwu
cudze dzieci uczą
A swoje zaniedbują dzieci

Tym
Którzy wciąż się dokształcają
Choć są w pełni wykształceni
Tym
Którym robota się w rękach pali
I poświęcają jej dzień i noc
A wyzywani są od leni

Tym
Którzy przez wszystkich
Krytykowani są od stóp do głów
Tym
Od których wciąż czegoś się wymaga
Zaś bardzo mało płaci
Za ciężki nauczycielski trud

Nauczycielom XXI wieku
Niedocenianym bohaterom współczesności
Życzenia składam jako jedna z nich
Życzę nadziei
Wiary
I wszelkiej pomyślności



Biologiczne dopełnienie kolorów (fot. Adam Paczkowski)

ZDOLNY UCZEŃ, ZDOLNE DZIECKO - Artykuły z czasopism

1. ABRAMCZYK, Janusz

Czy mamy system opieki dla uczniów wybitnie uzdolnionych / Janusz Abramczyk // *Nowa Szkoła*. – 2003, nr 5, s. 18–22

2. BERNACKA, Ryszarda Ewa

Kształcenie uczniów uzdolnionych / Ryszarda Ewa Bernacka // *Remedium*. – 2002, nr 10, s. 10–11

3. BERNACKA, Ryszarda, Ewa

Nie przegap uzdolnień / Ryszarda Ewa Bernacka. – Bibliogr. // *Psychologia w Szkole*. – 2009, nr 1, s. 99–108

4. BERNACKA, Ryszarda Ewa

Szkoła nie dla Ikarów / Ryszarda Ewa Bernacka // *Psychologia w Szkole*. – 2006, nr 4, s. 81–87

5. BERNACKA, Ryszarda Ewa

Rozpoznawanie dzieci uzdolnionych / Ryszarda Ewa Bernacka // *Remedium*. – 2002, nr 3, s. 10–12

6. BERNACKA, Ryszarda Ewa

Rozwój uzdolnień / Ryszarda Ewa Bernacka. - Bibliogr. // *Remedium*. – 2002, nr 1, s. 10–11

7. BIEDROŃ, Adrianna

Profil zdolności poznawczych osoby uzdolnionej językowo : studium przypadku / Adrianna Biedroń, Anna Szczepaniak. – Bibliogr. // *Edukacja*. – 2008, nr 4, s. 40–49

8. BIELUGA, Krystyna

Uzdolnienia twórcze i ich rozpoznawanie // *Życie Szkoły*. – 2001, nr 3, s. 136–142

9. BUKOWSKA, Ewa

Program diagnozowania uzdolnień i pracy z uczniami zdolnymi w nauczaniu zintegrowanym / Ewa Bukowska // *Refleksje*. – 2004, nr 5, wkładka : „Zeszyt Metodyczny”, s. 1–12

10. CHABER-DĄDAŁA, Anna

Dzieci zdolne wymagają troski / Anna Chaber-Dądała // *Edukacja i Dialog*. – 2004, nr 9, s. 26-30

11. CHMIEŁOWSKA, Katarzyna

Praca z dzieckiem uzdolnionym matematycznie w klasach I-III / Katarzyna Chmielowska // *Klanza w Zabawie i Edukacji Dzieci*. – 2004, nr 2, s. 7–9

12. CIEŚLIKOWSKA, Joanna

Niepowodzenia szkolne uczniów zdolnych – jak na problem powinni spojrzeć wychowawcy / Joanna Cieślukowska // *Wychowanie na co Dzień*. – 2003, nr 7/8, s. 27–30

13. CZABAJ, Renata

Obudź w sobie mistrza techniki efektywnego nauczania dla najmłodszych : wybrane ćwiczenia dla dzieci uczestniczących w pilotażu ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej „Akademia IQ” / Renata Czabaj, Wiesława Wantuch // *Wychowanie na co Dzień*. – 2007, nr 4/5, s. XI–XVI

14. CZEMIEROWSKI, Hubert

Einstein za wszelką cenę / Hubert Czemierowski // *Charaktery*. – 2005, nr 5, s. 25–26

15. DOBRZAŃSKA, Magdalena

Edukacja ucznia zdolnego / Magdalena Dobrzańska // *Edukacja i Dialog*. – 2006, nr 2, s. 51-55

16. DOMŻAŁSKA, Anna

Autorski program nauczania dla uczniów uzdolnionych humanistycznie / Anna Domżańska // *Refleksje*. – 2004, nr 7/8, s. 31–33

17. DYRDA, Beata

Aspiracje edukacyjne i zawodowe uczniów zdolnych / Beata Dyrda, Magdalena Piekoszewska. – Bibliogr. // *Wychowanie na co Dzień*. – 2008, nr 3, s. 14–19

18. DYRDA, Beata

Niezwykłe dzieci w zwykłej szkole / Beata Dyrda ; rozm. przepr. Beata Igielska // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. – 2009, nr 1, s. 6–11

19. EJDYS, Dagmara

Szlifowanie diamentu / Dagmara Ejdyś // *Edukacja i Dialog*. – 2006, nr 2, s. 56-59

ZDOLNY UCZEŃ, ZDOLNE DZIECKO - Artykuły z czasopism – cd.

20. FALKIEWICZ–SZULT, Małgorzata

Przedszkole a wszechstronny rozwój dzieci zdolnych / Małgorzata Falkiewicz–Szult // *Wychowanie na co Dzień*. – 2007, nr 3, s. 3–8

21. FILIPOWICZ, Renata

Szansa dla zdolnych / Renata Filipowicz // *Życie Szkoły*. – 2001, nr 5, s. 314–316

22. FRYDEL, Zbigniew

Olimpijczycy / Zbigniew Frydel // *Nowe w Szkole*. – 2002, nr 7/8, s. 24–26

23. GĘCA, Teresa

Sposoby kształcenia uczniów zdolnych / Teresa Gęca, Eliza Starostka // *Gazeta Szkolna*. – 2001, nr 24, s. 16

24. GŁOWACKI, Jerzy

Uczeń zdolny – nie zawsze doceniony : (kilka uwag o schemacie punktowania zadań otwartych na egzaminie gimnazjalnym) / Jerzy Głowacki // *Wszystko dla Szkoły*. – 2008, nr 1, s. 11–13

25. GRODECKA, Ewa

Szkolne perełki / Ewa Grodecka // *Dyrektor Szkoły*. – 2008, nr 5, s. 49–50

26. GUT, Renata

Kto odkryje mój talent? / Renata Gut // *Edukacja i Dialog*. – 2008, nr 1, s. 17–20

27. GUTKOWSKA, Marlena

Konferencja na temat dzieci zdolnych / Marlena Gutkowska // *Problemy Opiekuńczo–Wychowawcze*. – 2008, nr 6, s. 53

28. HABERKA, Jolanta

Kształtowanie i rozwijanie u uczniów zdolności plastycznych oraz zainteresowania sztuką. Cz. 1 / Jolanta Haberka // *Wychowanie Techniczne w Szkole*. – 2004, nr 3, s. 40–42

29. HABERKA, Jolanta

Kształtowanie i rozwijanie u uczniów zdolności plastycznych oraz zainteresowania sztuką. Cz. 2 / Jolanta Haberka // *Wychowanie Techniczne w Szkole*. – 2004, nr 4, s. 41–43

30. HŁOBIŁ, Agnieszka

Pomóc zdolnemu / Agnieszka Hłobił // *Życie Szkoły*. – 2006, nr 2, s. 44–46

31. HOFMAN–LIPSKA, Ewa

Rozwijanie zdolności muzycznych dzieci. Cz. 1, Rozwój wrażliwości słuchowej / Ewa Hoffman–Lipska // *Wychowanie w Przedszkolu*. – 2006, nr 3, s. 12–17

32. HOFMAN–LIPSKA, Ewa

Rozwijanie zdolności muzycznych dzieci. Cz. 2, Rozwój umiejętności muzycznych / Ewa Hoffman–Lipska // *Wychowanie w Przedszkolu*. – 2006, nr 4, s. 24–31

33. JAGIEŁŁO-RUSIŁOWSKI, Adam

Na przekór schematom / Adam Jagiełło-Rusiłowski ; rozm. przepr. Beata Igielska // *Problemy Opiekuńczo–Wychowawcze*. – 2009, nr 2, s. 3–8: Niekonwencjonalne metody pracy z trudną i zdolną młodzieżą.

34. JANKISZ, Danuta

Jak współpracujemy z uczniami zdolnymi w procesie edukacji chemicznej? / Danuta Jankisz, Juliusz Jankisz // *Chemia w Szkole*. – 2001, nr 1, s. 8–12

35. JANOWICZ, Jerzy

Standardy kształcenia uczniów zdolnych / Jerzy Janowicz // *Matematyka*. – 2005, nr 1, s. 19–25

36. JANUS, Rafał

Rozwijać nieprzeciętnych / Rafał Janus. // *Refleksje*. – 2005, nr 7/8, s. 13–15

37. JARZĄBEK, Piotr

Dlaczego należy pomagać najlepszym uczniom? / Piotr Jarząbek // *Edukacja i Dialog*. – 2001, nr 1, s. 35–40

ZDOLNY UCZEŃ, ZDOLNE DZIECKO - Artykuły z czasopism – cd.

38. KARWOWSKI, Maciej

Zdolny, czyli jaki : kilka uwag o zdolnościach i pracy nad ich rozwojem / Maciej Karwowski // *Meritum*. – 2006, nr 1, s. 9–12, [teczka02]

39. KASZYŃSKA, Elżbieta

Kółko „Omnibus” : propozycja pracy z uczniem zdolnym w klasach I-III / Elżbieta Kaszyńska // *Wszystko dla Szkoły*. – 2001, nr 11, s. 24

40. KONARSKA, Mirosława

Program pracy z uczniem zdolnym w gimnazjum w Mieszkowicach / Mirosława Konarska, Beata Woźniak // *Refleksje*. – 2002, nr 7/8, s. 12–16

41. KOSZYK, Irena

Praca z uczniem zdolnym w Austrii: w kontekście polskiej rzeczywistości / Irena Koszyk // *Dyrektor Szkoły*. – 2005, nr 5, s. 25–28

42. KOZAK, Ewa

Szybciej, więcej, na wyższym poziomie / Ewa Kozak // *Edukacja i Dialog*. – 2004, nr 9, s. 31-37

43. KRAJEWSKA, Anna

Kształcenie ucznia zdolnego – konieczność czy wybór? / Anna Krajewska, Małgorzata Kwiatkowska–Góralczyk // *Problemy Opiekuńczo–Wychowawcze*. – 2005, nr 3, s. 60–64

44. KRÓLAK, Adam

Sprawność, uzdolnienia ruchowe, talent... / Adam Królak // *Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne*. – 2007, nr 1, dod. s. 2–13

45. KRZYWDA, Beata

Uczeń zdolny - dobrodziejstwo czy problem? / Beata Krzywda // *Edukacja i Dialog*. – 2004, nr 2, s. 51-55

46. KUCZYŃSKA, Beata

Charakterystyka ucznia zdolnego / Beata Kuczyńska // *Edukacja i Dialog*. – 2004, nr 2, s. 56-57

47. KUDELA, Katarzyna

Praca ze zdolnym uczniem / Katarzyna Kudela // *Gazeta Szkolna*. – 2000, nr 33/34, s. 28-29

48. KULEJ–KWAŚNIEWSKA, Jolanta

Uczeń zdolny w bibliotece / Jolanta Kulej–Kwaśniewska. – Bibliogr. // *Biblioteka w Szkole*. – 2004, nr 5, s. 5

49. KURASZ, Anna

Pomagamy uzdolnionym dzieciom wiejskim / Anna Kurasz // *Nowa Szkoła*. – 2006, nr 4, s. 46–48

50. LABUDA, Krystian

”Klub Omnibusa” – projekt edukacyjny dla uczniów zdolnych / Krystian Labuda // *Wychowanie na co Dzień*. – 2007, nr 4/5, s. 20–21

51. LEDZIŃSKA, Maria

O niektórych mitach na temat uczniów zdolnych / Maria Ledzińska. – Bibliogr. // *Psychologia w Szkole*. – 2008, nr 4, s. 39–46

52. LEWICKA, Irena

Praca z uczniem zdolnym / Irena Lewicka // *Wychowawca*. – 2006, nr 1, s. 14–15

53. LEWOWICKI, Tadeusz

Szlifowanie diamentów / Tadeusz Lewowicki ; rozm. przepr. Krystyna Strużyna // *Głos Nauczycielski*. – 2004, nr 43, s. 5

54. LIMONT, Wiesława

Model wzbogaconego kształcenia ucznia zdolnego / Wiesława Limont // *Ruch Pedagogiczny*. – 2002, nr 1/2, s. 5–19

55. LIMONT, Wiesława

Zdolności twórcze dzieci w wieku przedszkolnym / Wiesława Limont // *Wychowanie w Przedszkolu*. – 2002, nr 8, s. 451–454

ZDOLNY UCZEŃ, ZDOLNE DZIECKO - Artykuły z czasopism – cd.

56. LIPIŃSKA, Katarzyna

Dysleksja u dzieci uzdolnionych muzycznie / Katarzyna Lipińska. – Sum. – Bibliogr. // *Szkoła Specjalna*. – 2008, nr 2, s. 100–106

57. ŁEBECKA, Grażyna

Uczeń zdolny w szkole / Grażyna Łebecka // *Dyrektor Szkoły*. – 2005, nr 2, s. 50–51

58. MARZEC, Magdalena

Dlaczego geniusze mają słabe stopnie? / Magdalena Marzec. – Bibliogr. // *Psychologia w Szkole*. – 2008, nr 3, s. 101–110

59. MAJ, Daniela

Praca z uczniem zdolnym / Daniela Maj // *Geografia w Szkole*. – 2009, nr 2, s. 48–51

60. MAKOWSKA, Małgorzata

Jak pracować z najlepszymi? : wybrane aspekty pracy z uczniem zdolnym w szkołach ponadgimnazjalnych województwa zachodniopomorskiego : raport z badań / Małgorzata Makowska, Anna Pierzchała. – Bibliogr. // *Refleksje*. – 2006, nr 10, s. 9–11

61. MARZEC, Magdalena

Pokarało mnie geniuszem / Magdalena Marzec. – Bibliogr. // *Psychologia w Szkole*. – 2008, nr 2, s. 67–76

62. MARZEC, Magdalena

Uczeń zdolny... niespecjalnej troski / Magdalena Marzec // *Psychologia w Szkole*. – 2008, nr 1, s. 45–54

63. MIEDZIŃSKA, Grażyna

Stymulowanie zdolności twórczych i werbalnych uczniów / Grażyna Miedzińska // *Języki Obce w Szkole*. – 2002, nr 1, s. 26–29

64. MIŁOSZEWSKA, Ewa

Kłopoty z geniuszem / Ewa Miłoszewska // *Głos Nauczycielski*. – 2002, nr 14, s. 6 (cdn w nr 2/55).

Zyta May – Biblioteka Pedagogiczna CEN

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

Bolesław NIEMIERKO, Perspektywy oceniania rozwoju ucznia.

„Nowa Szkoła” 2009 nr 9, s.15-22

W artykule jest przedstawiony kierunek myślenia i stan badań nad wskaźnikiem, który mógłby pomóc nauczycielom w ocenianiu rozwoju podstawowych umiejętności uczniów. Jest to podejście oryginalne, choć oparte na doświadczeniach zagranicznych i krajowych, i perspektywiczne, bo jeszcze nigdzie niewdrażane. Profesor uważa, że jego wczesne przedyskutowanie, może zapobiec ewentualnym błędom i nadużyciom. Uważa też, że jako nauczyciele, **wszyscy oceniamy rozwój**, a termin „postępy ucznia” brzmi dziś całkiem staroświecko – zastąpiły je najpierw ogólnosystemowe „wyniki nauczania”, a potem podmiotowe „osiągnięcia ucznia”. Jest zdania, że wspieranie rozwoju było zawsze jednym z głównych haseł pedagogiki. Rzecz w tym, że to hasło nie zaowocowało dotychczas regularnymi metodami oceniania.

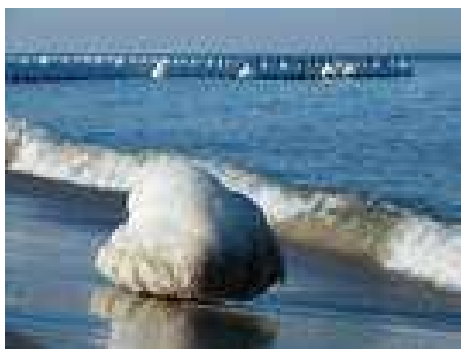
Ważnym pytaniem jest: **Co oceniamy – pracę ucznia czy jej wynik?** Zdaniem profesora, to pytanie jest czysto retoryczne, gdy założymy, że praca zawsze daje określony wynik, a dokładniej, że tyle samo pracy daje jednakowy wynik bez względu na to, kto tę pracę wykonuje. Tak jednak nie jest, o czym świadczy wielki **dorobek psychologii różnic indywidualnych**. Jedni pracują szybciej, a drudzy wolniej; jeden wynik jest świetny, a drugi ledwie zadowalający. Każdy, kto jest nauczycielem, kierownikiem zespołu lub choćby tylko uważnym obserwatorem otoczenia musi zdawać sobie z tego sprawę (...). Artykuł warto przeczytać! (JPS)

→ Artykuły nauczycielskie zamieszczone w „NE” w roku 2009

- ANDRZEJCZAK Agnieszka, *Otwarte zasoby przyszłością edukacji* – nr 4/50, s.19.
- BARTOSZEWSKA Wioletta, *Dzień Babci i Dziadka w Przedszkolu nr 9 w Koszalinie* – nr 1/47, s.20.
- CISZEWSKA Stanisława, *Rozwój struktury i funkcji zdań u dzieci przedszkolnych* - nr 2/48, s.20.
- DIACZUK Jan, *Nauczyciele doradcy metodyczni CEN – 2009/2010* – nr 7/53, s.8.
- FROISSART Ferdynand, *Kodeks etyczny nauczyciela – projekt* – nr 7/53, s.10-13.
- FROISSART Ferdynand, *Projekt „Kodeksu ucznia”* – nr 1/47, s.8.
- GULBIŃSKA Ewa, *Czas dla dziecka inwestycją w przyszłość* - nr 5/51, s.19-20.
- KAŻMIERCZAK Justyna, *Święto czekolady w Przedszkolu nr 9 w Koszalinie* – nr 2/48, s.22-23.
- KIEŁB Anna, WALKOWIAK Anna, *Udział CEN w międzynarodowym projekcie edukacyjnym* – nr 1/47, s.4.
- KOKOSZKA Jolanta, *Stres jako reakcja* – nr 2/48, s.16.
- KORBAK Beata, *Prezentacje dobrych pomysłów i innowacji „Szkoly Uczacej Sie”* – nr 4/50, s.14-16.
- KOZŁOWSKA Grażyna, *Przyroda w różnych formach dziecięcej aktywności* - nr 5/51, s.23-24.
- ŁOTYSZ Iwona, *KidSmart Early Learning Program – międzynarodowy program edukacyjny wykorzystujący technologie informatyczne i komunikacyjne we wczesnym stadium nauczania* – nr 2/48, s.10-11.
- MACIEJEWSKA Krystyna, *Plan wychowawczy klasy I Gimnazjum nr 11 na rok szkolny 2009/2010* – nr 6/52, s.17-19.
- MIŚKIEWICZ-ŻEBROWSKA Ewa - *Rodowód znaku własnościowego* – nr 2/48, s.13-15.
- MLECZKO Marzena, *O wykorzystywaniu książek w pracy z dziećmi w Przedszkolu nr 10 w Kołobrzegu* – nr 1/47, s.18.
- NIECKARZ Monika, *Ekologiczna ścieżka edukacyjna w Jamnie* – nr 6/52, s.20-21.
- NIECKARZ Monika, *Muzeum Wody promuje ochronę środowiska – II edycja konkursu „Moje lato z H₂O”* – nr 4/50, s.25-26.
- NOWOSAD Lidia, *Pomysł na ciekawą edukację - urządzenie gabinetu przyrody w kl. IV-VI* – nr 7/53, s.28-30.
- OGNIIEWSKA Teresa, *Studyjna wizyta na Litwie* – nr 7/53, s.9.
- PAWELSKI Leszek, *Pod Giewontem o szkole jutra* - nr 5/51, s.25-28.
- PESTKA Mirosława, *Jak łączyć przyjemne z pożytecznym? - czyli zabawa w kino* – nr 1/47, s.15.
- PLACEK Małgorzata, *Wycieczka na Bornholm* – nr 3/49, s.25-26.
- Red., *Jak budować osobisty system wartości ucznia?* - nr 6/52, s.15-16.
- Red., *O potrzebie nowych technologii w edukacji* – nr 5/51, s.5-6.
- Red., *Trafność diagnozy rozwoju dziecka przedszkolnego* – nr 5/51, s.18.
- RINK-PRZYBYLSKA Mariola, *„Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego” - o konferencji CEN* – nr 6/52, s.6-8.
- RUSIAK Urszula, WALKOWIAK Anna, *O spotkaniu w Tomelloso w Hiszpanii* – nr 3/49, s.8.
- RUSIAK Urszula, WALKOWIAK Anna, *Portfolio kompetencji kluczowych nauczyciela europejskiego* – nr 3/49, s.9-10.
- SANDUŁOW, Małgorzata, *Prezentacja innowacji „Poznajemy świat z komputerem”* – nr 5/51, s.10-12.
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Cechy europejskiego nauczyciela wg prof. M. Schratza* – nr 3/49, s.12.
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Co znaczy nowoczesność w edukacji?* – nr 1/47, s.10.

→ Artykuły nauczycielskie zamieszczone w „NE” w roku 2009- cd.

- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Czym jest uczenie się? Jak nazywać czynności uczenia się?* – nr 3/49, s.27.
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Edukacja potrzebuje mocnych osobowości* – nr 6/52, s.12-13.
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Kluczowe treści - ogólne wymagania nowej podstawy programowej* – nr 1/47, s.9.
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Koszalińscy nauczyciele z pasją: Bogdan FAŁEK - nauczyciel wychowania fizycznego, przyjaciel młodzieży, mistrz turystyki; Bogdan URBANEK - nauczyciel języka polskiego, innowator, popularyzator (...)* – nr 4/50, s.20-21.
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Lizbońskie kompetencje europejskiego nauczyciela* - 7-8.
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Nauczyciel ładnie mówiący po polsku* – nr 7/53, s.18-19
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Sylwetki koszalińskich nauczycieli z pasją* – Katarzyna Raczkowska – nr 7/53, s.27.
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Sylwetki koszalińskich nauczycieli z pasją* – Monika Kruk – nr 6/52, s.22.
- SAWIŃSKI Julian Piotr, *Sylwetki koszalińskich nauczycieli: Leszek PAWELSKI - nauczyciel, dyrektor, innowator, organizator – mistrz; Ewa MIŚKIEWICZ-ŻEBROWSKA - nauczycielka plastyk, doradca, mistrz* – nr 2/48, s.12.
- SKONIECZNY Tomasz, *Wychowanie patriotyczne w polskim wydaniu - cz. II* - nr 2/48, s.18.
- SMUNIEWSKA Jolanta, *O reformie edukacji - co nas czeka w 2009 roku?* – nr 2/48, s.6
- THEIS Małgorzata, *VI Międzyszkolna Wystawa Fotografii Dziecięcej* – nr 2/48, s.25-27.
- WALKOWIAK Anna, *Konferencja „Edukacja przedszkolna kluczem do rozwoju ucznia w szkole”* – nr 5/51, s.15-17.
- WALKOWIAK Anna, *Konferencja nauczycieli przedszkoli „Edukacja przedszkolna kluczem do rozwoju ucznia w szkole”* – nr 4/50, s.12.
- WŁODARCZYK Mariola, *Działania Szkolnego Ośrodka Kariery w Gimnazjum nr 6 w Koszalinie* – nr 7/53, s.26.
- WOJTKIEWICZ Henryka, *Jak tworzyliśmy szkołę promującą zdrowie?* – nr 3/49, s.29.
- WYPYCHOWSKA-OBIEGAŁKO Marta, *Jak się uczyć? Rady o sposobie uczenia się gimnazjalisty* – nr 3/49, s.28.
- ŻEPIELSKA Joanna, *Kampania „Akcja Edukacja” proponowana przez PAH* – nr 5/51, s.30.
- ŻEPIELSKA Joanna, *Scenariusze zajęć z edukacji globalnej* – nr 1/47, s.21.



Zima w Mielnie (fot:WWW.mmkoszalin.eu)